

Nr 58.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1932 kl. 12 m.

Bevillningsutskottets betänkande, angående beräkning av bevillningarna för budgetåret 1932/1933, m. m.

Jämlikt § 40 riksdagsordningen avgiver bevillningsutskottet härmed förslag till beräkning av de särskilda bevillningarnas belopp för budgetåret 1932/1933 vid tillämpning av gällande eller vid innevarande riksdag fastställda grunder.

På sätt framgår av det vid årets statsverksproposition fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1932 (bilaga till 1932 års statsverksproposition: inkomsterna), har chefen för finansdepartementet nämnda dag underställt Kungl. Maj:ts prövning finansplan och inkomstberäkning för budgetåret 1932/1933 jämte därmed sammanhängande frågor. Departementschefen har därvid anmält, bland annat, riksräkenskapsverkets skrivelse den 9 december 1931 med inkomstberäkning för nämnda budgetår (Inkomsterna: bilaga I). *Statsverkspropositionen.*

I sitt anförande till förenämnda statsrådsprotokoll uttalade departementschefen sig till en början om det ekonomiska läget under år 1931, vilket han betecknade som ej oväsentligt sämre än nästföregående år. Beträffande därefter de grunder, på vilka den av departementschefen uppgjorda finansplanen vilar med hänsyn till utsikterna i ekonomiskt hänseende för budgetåret 1932/1933, anförde departementschefen, att det allmänna internationella läget med dess möjligheter till ogynnsamma återverkningar i olika riktningar vore ägnat att ingiva allvarliga farhågor. Den fortgående depressionen inom vårt näringsliv och de oberäkneliga framtidsutsikterna ute och hemma måste sätta sin prägel på det statsregleringsförslag, som skulle föreläggas riksdagen.

Enligt vad departementschefen anförde vid anmälan av finansplanen, utvisade kassafonden vid ingången av budgetåret 1931/1932 en behållning av 75.90 miljoner kronor. Om härifrån avräknades det belopp å 31.98 miljoner kronor, som av 1931 års riksdag tagits i anspråk för finansiering av statsregleringen för nämnda budgetår, kvarstode i fonden ett belopp av 43.92 miljoner kronor. Detta belopp komme emellertid tvivelsutan att starkt reduceras genom utfallet av statsregleringen för budgetåret 1931/1932. Med hänsyn till den brist i denna, som på grund av olika om-

ständigheter kunde förväntas, vore det uteslutet att ens till någon del taga kassafonden i anspråk för finansiering av nästkommande statsreglering.

Departementschefen erinrade vidare om, att enligt 1926 års förordning angående användningen av intäkterna från rusdrycksmedelstitlarna å riksstaten — vilken förordning upphör att gälla den 1 juli 1932 — dessa intäkter för löpande budgetår disponerades sålunda, att endast 75 miljoner kronor toges i anspråk för allmänna budgetändamål, under det att — sedan 0.40 miljon kronor anvisats till rusdrycksmedelsfonden — återstoden, som beräknats till 33.60 miljoner kronor, användes till avbetalning å statsskulden. Enligt de ändrade bestämmelser, som departementschefen komme att föreslå, skulle, bortsett från avsättningen till rusdrycksmedelfonden, ett bestämt belopp per år av 8 miljoner kronor avses till amortering av statsskulden, medan återstoden skulle få disponeras för utgiftstäckning i allmänhet. Genom en dylik anordning skulle från ifrågavarande inkomstitlar erhållas ett väsentligen större tillskott för allmänna budgetändamål, än vad fallet varit med hittillsvarande reglering. Att användningen av rusdrycksmedlen på detta sätt vidgades, syntes i förevarande läge vara så mycket mera ofrånkomligt, som det i år bleve nödvändigt att anskaffa ökade medel för vissa sociala ändamål.

Resultatet av budgetarbetet hade blivit, enligt vad departementschefen framhöll, att i riksstatsförslaget skattebudgetens utgiftssida slutade på ett belopp av 767.51 miljoner kronor, medan summan av skattebudgetens påräkneliga inkomster utgjorde 693.51 miljoner kronor. Ett ytterligare inkomstbelopp av 74 miljoner kronor var sålunda erforderligt för budgetens balansering.

Det underskott som sålunda förelåg, väsentligen såsom en följd av den rådande depressionens verkningar i olika hänseenden, borde enligt departementschefens mening helt täckas av nya och höjda direkta och indirekta skatter. Härutinnan framlades följande förslag.

På rusdrycksmedelstitlarna, vilkas avkastning enligt riksräkenskapsverkets förslag kunde för nästkommande budgetår beräknas till sammanlagt 103.20 miljoner kronor, borde uttagas ytterligare ett belopp av 22 miljoner kronor, fördelat med 15 miljoner kronor på omsättningsskatten, 5 miljoner kronor på maltskatten och 2 miljoner kronor på parti-handelsbolag.

Departementschefen uttalade sig vidare för en skärpning av automobilbeskattningen därhän, att ifrågavarande inkomstittel kunde höjas utöver det av riksräkenskapsverket beräknade beloppet — 65 miljoner kronor — med 15 miljoner kronor.

Genom höjning av vissa skattesatser i fråga om tobaksskatten, vilken av riksräkenskapsverket för nästa budgetår beräknats till 65 miljoner kronor, syntes departementschefen en årlig merinkomst av 5 miljoner kronor kunna göras tillgänglig.

Beträffande den del av det erforderliga beloppet, som skäligen borde anskaffas på den direkta beskattningens väg, förklarade sig departementschefen anse, att detta belopp icke borde uttagas genom en höjning av det procenttal av grundbeloppen, varmed inkomst- och förmögenhetsskatten utgår. I stället förordades åvägabringandet av en fristående direkt beskattning av tillfällig natur, så anordnad att den träffade den skattekraft, som representerades av de högre inkomsterna och de större förmögenheterna, men lämnade fria dels aktiebolag och med dem i huvudsak likställda juridiska personer, dels inkomsttagare, vilkas beskattningsbara belopp understege 6,000 kronor, motsvarande en genomsnittlig inkomst av något mer än 8,000 kronor. Den extra inkomst- och förmögenhetsskatten, vilken förutsattes bliva progressiv, beräknades inbringa 12 miljoner kronor.

Det belopp av 20 miljoner kronor, som härefter återstod för att få budgeten att balansera, ansåg departementschefen böra anskaffas genom höjning av vissa tullar och införande i samband därmed av accis på inhemsk tillverkning.

I överensstämmelse med de grunder, som här översiktligt återgivits, ernåddes balans i statsregleringsförslagets skattebudget.

Uti det i statsverkspropositionen intagna förslaget till riksstat äro bevillningarna, i överensstämmelse med departementschefens förslag, beräknade till följande belopp:

Inkomst- och förmögenhetsskatt	kronor	124,000,000
Extra inkomst- och förmögenhetsskatt	»	12,000,000
Utjämningskatt	»	4,100,000
Utskiftningskatt	»	100,000
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter	»	500,000
Stämpelmedel	»	48,000,000
Automobilskattemedel	»	80,000,000
Tullmedel	»	150,000,000
Acciser på vissa varor	»	3,000,000
Tobaksskatt	»	70,000,000
Brännvinstillverkningskatt	»	16,200,000
Rusdrycksförsäljningsmedel:		
Partihandelsbolag	»	12,000,000
Detaljhandelsbolag	»	22,000,000
Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker ..	»	53,000,000
Maltskatt	»	22,000,000
Postverket (överskott)	»	14,500,000.

I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen besluta, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1932 skall utgå med 145

procent av de i 18 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhets-
skatt stadgade grundbelopp.

Beträffande vad departementschefen och riksräkenskapsverket anført
i fråga om beräkningen av bevillingarna får utskottet hänvisa till ovan
omförmälda statsrådsprotokoll (»Inkomsterna» sid. 23—29 och 32 samt den
därtill fogade bilagan I sid. 8—36 och 58—65).

*Proposition
nr 59 m. fl.*

Närmare utformade förslag i de hänseenden, som i finansplanen angi-
vits, hava sedermera i särskilda propositioner förelagts riksdagen.

Sålunda har i propositionen nr 59 framlagts förslag om tilläggstullar
för vissa lyxbetonade samt mer eller mindre umbärliga varor. Sedan
denna proposition bifallits av riksdagen, har förordning i ämnet utfär-
dats, vilken trätt i kraft den 1 februari 1932. Samma dag har även en
av riksdagen, med bifall till propositionen nr 61, antagen förordning om
accis å silke trätt i tillämpning.

Förslag om höjning av maltskatten har förelagts riksdagen genom pro-
position nr 31 och har av riksdagen godkänts. Likaså har i proposition
nr 32 föreslagen höjning av skattesatserna för vissa tobaksvaror vunnit
riksdagens gillande. I överensstämmelse härmed utfärdade författningar
om ändringar i förordningen angående tillverkning och beskattning av
maltdrycker samt i förordningen angående statsmonopol å tobakstillverk-
ningen i riket hava tillämpats från och med den 1 mars 1932.

Sedan riksdagen i allt väsentligt godkänt i proposition nr 174 före-
slagna ändringar i fråga om automobilbeskattningen, hava i ämnet ut-
färdade författningar beträffande de särskilda skatterna å automobil-
gummiringar samt å bensin trätt i kraft den 1 maj 1932. Den samtidigt
utfärdade författningen om ändring i vissa delar av förordningen om
automobilskatt gäller däremot först från och med den 1 januari 1933.

I anledning av i proposition nr 30 föreslagen höjning av omsättnings-
och utskänkningsskatten å spritdrycker har riksdagen dels beslutat vid-
taga höjning av omsättningsskatten för tiden den 1 februari 1932 till
utgången av löpande budgetår dels ock i samband med beslut om fort-
satt tillämpning under nästkommande budgetår av förordningen angående
omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker beslutat ytterligare
höjning av omsättningsskatten.

I proposition nr 33 framlagt förslag om extra inkomst- och förmögen-
hetsskatt har numera vunnit riksdagens bifall.

I nyssnämnda proposition nr 59 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen
att, med ändring av den i statsverkspropositionen gjorda inkomstberäk-
ningen, i vad angår tullmedlen, beräkna dessa till ett belopp av 152 mil-
joner kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i förberörda proposition nr 61 föreslagit
riksdagen att, i stället för den i statsverkspropositionen föreslagna in-

komsttiteln »acciser på vissa varor», i riksstaten för budgetåret 1932/1933 upptaga en inkomsttitel med beteckning »accis å silke» å 1 miljon kronor.

I en den 20 maj 1932 dagtecknad proposition, nr 261, har Kungl. Maj:t framlagt nytt förslag till beräkning av vissa inkomster å riksstaten för budgetåret 1932/1933. Av vad chefen för finansdepartementet anfört till det vid nämnda proposition fogade statsrådsprotokollet över finansärenden må här följande redogörelse lämnas.

*Proposition
nr 261.*

Den 29 april 1932 hade riksräkenskapsverket jämlikt dess instruktion framlagt beräkning rörande utfallet av löpande statsreglering. Enligt denna beräkning, vilken grundade sig på uppgifter från de olika ämbetsverken och myndigheterna, kunde skattebudgetens sammanlagda inkomster beräknas överstiga de i riksstaten uppförda med 9.69 miljoner kronor. Bland inkomsterna har härvid inräknats den medelsförstärkning till bekämpande av arbetslösheten å 15 miljoner kronor, som enligt innevarande riksdags beslut tillförts budgeten över den under rubrik »I anspråk tagna kapitaltillgångar» uppförda titeln »Fonden för stats-skuldens amortering». De s. k. rusdrycksmedelstitlarna utvisa ett beräknat överskott å 4.80 miljoner kronor, vilket belopp skall tillföras fonden för statsskuldens amortering. Å de titlar i övrigt, vilkas inkomster skola användas för särskilda utgiftsändamål, har beräknats ett sammanlagt överskott av 0.73 miljon kronor. Såsom slutresultat för skattebudgetens samtliga inkomstitlar framgår ett underskott, att ersättas av kassafonden, på 10.84 miljoner kronor.

Vad utgifterna beträffar beräknas dessa medföra en nettobelastning av kassafonden med 13.96 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets ifrågavarande beräkning, enligt vilken belastningen av kassafonden skulle komma att stiga till inemot 25 miljoner kronor, har departementschefen ansett vara i huvudsak väl grundad. Kassafondens behållning skulle, enligt vad beräkningen utvisar, vid början av budgetåret 1932/1933 komma att nedgå till ej fullt 20 miljoner kronor.

Departementschefen har vidare erinrat, att under riksdagens lopp åtskilliga ökningar vidtagits i avseende å det i statsverkspropositionen framlagda budgetförslagets utgiftssida ävensom att å andra sidan vissa anslagsminskningar vore att anteckna. Frånsett ett anslag å 15 miljoner kronor, som Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under nionde huvudtiteln anvisa för utlämnande av stödlån åt jordbrukare, kunde man med utgångspunkt från för det dåvarande av riksdagen beslutade utgifter och, i den mån beslut ännu ej av riksdagen fattats, från Kungl. Maj:ts förslag i ännu icke avgjorda anslagsfrågor, enligt vad verkställt överslag gäve vid handen, räkna med att skattebudgeten i förhållande till statsverkspropositionen ökats med i runt tal 7.22 miljoner kronor. Givetvis hade

vid denna beräkning hänsyn ej kunnat tagas till motionsvis gjorda framställningar i anslagsfrågor, som ännu ej blivit av riksdagen avgjorda.

Beträffande konjunkturutsikterna har departementschefen framhållit, hurusom utvecklingen under de gångna månaderna av detta år förvisso icke kunde sägas hava medfört någon ljusning i konjunkturerna vare sig för världen i allmänhet eller för vårt lands vidkommande. För Sveriges del hade i stället i viss mån en skärpning av den ekonomiska krisen inträtt i samband med de allmänt kända händelser, som under den senaste tiden inträffat. Under förhandenvarande förhållanden hade departementschefen ansett det ofrånkomligt att upptaga spørsmålet om inkomstberäkningarna till förnyad prövning.

För att erhålla material för ett dylikt bedömande hade departementschefen i likhet med vad som skett även föregående år, anmodat cheferna för vederbörande verk och företag att inkomma med förnyade beräkningar rörande den sannolika avkastningen för nästa budgetår av vissa inkomstitlar i riksstaten, som vore av större betydelse, nämligen stämpelmedel, tullmedel, tobaksskatt, överskotten å affärsverken samt rusdrycksmedlen.

Enligt de mottagna svaren skulle i fråga om de angivna inkomstittlarna anledning till sänkning av de av Kungl. Maj:t tidigare föreslagna beräkningarna föreligga beträffande stämpelmedlen med 4 miljoner kronor eller från 48 miljoner kronor till 44 miljoner kronor, beträffande tullmedlen med likaledes 4 miljoner kronor från 152 miljoner kronor till 148 miljoner kronor samt beträffande överskotten å postverket och statens järnvägar — vilka överskott i statsverkspropositionen beräknats till respektive 14.50 miljoner kronor och 23 miljoner kronor — med respektive 1.50 miljon kronor och 7 miljoner kronor. Dessa minskningar utgjorde tillhopa 16.50 miljoner kronor. Höjning hade icke föreslagits beträffande någon av ifrågavarande inkomstitlar.

Departementschefen har, med vissa jämkningar av de föreslagna beloppen å nyssnämnda inkomstitlar, ansett dessa böra uppföras med följande belopp, nämligen stämpelmedlen med 45 miljoner kronor, tullmedlen med 148 miljoner kronor samt överskotten å postverket och statens järnvägar med respektive 13.50 miljoner kronor och 17 miljoner kronor. Härjämte har departementschefen räknat med en höjning av det i riksstatsförslaget upptagna överskottet av telegrafverkets rörelse från 24.50 till 25 miljoner kronor. Vid beräklandet av överskotten för de affärsdrivande verken har departementschefen förutsatt vissa ändringar i grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Vad angår avkastningen av inkomst- och förmögenhetsskatten har departementschefen på grundval av verkställda beräkningar ansett försiktigheten bjuda att nedsätta det i riksstatsförslaget upptagna inkomst-

beloppet med 2 miljoner kronor till 122 miljoner kronor. Vidare har departementschefen tillstyrkt, att den föreslagna extra inkomst- och för-mögenhetsskatten, som enligt riksstatsförslaget beräknats giva 12 miljoner kronor, upptages med ett till 11.50 miljoner kronor nedsatt belopp.

Beträffande de från riksgäldskontorets förvaltning härflytande inkomsterna har departementschefen anfört, att enligt inhämtad uppgift överskotten å allmänna järnväglånefonden och å fonden för låneunderstöd, vilka överskott i statsverkspropositionen beräknats till respektive 1,178,000 kronor och 1,000,000 kronor, torde böra sänkas med respektive 48,000 kronor och 400,000 kronor. Vidare vore i detta sammanhang att märka, att å riksstaten borde uppföras de ränteinkomster, som kunde väntas inflyta till riksgäldskontoret i samband med de av riksdagen beslutade krediterna åt Skandinaviska kreditaktiebolaget. I fråga om sättet för redovisning å budgeten av dessa ränteinkomster, vilka enligt vad som inhämtats kunde för nästkommande budgetår beräknas uppgå till 10,290,000 kronor, förordades, att i riksstaten upptoges en särskild inkomsttitel under rubrik »Riksgäldskontorets inkomstmedel». Å denna titel, vilken syntes lämpligen kunna införas omedelbart före inkomsttiteln »Andel i riksbankens vinst», borde redovisas även de riksgäldskontorets ränteinkomster m. m., vilka hittills ingått bland »Diverse inkomster». I riksstatsförslaget hade ifrågavarande ränteinkomster inräknats i sistnämnda inkomsttitel med ett belopp av 3,190,000 kronor. Enligt vad som inhämtats ansåges denna siffra nu böra sänkas till 1,260,000. Den föreslagna nya titeln »Riksgäldskontorets inkomstmedel» borde i enlighet med vad sålunda anförts upptagas med 11,550,000 kronor.

Mot ränteinkomsterna å stödkrediterna svarade emellertid beräknade ränteutgifter å tillhopa 6,522,000 kronor. Härtill komme vissa andra ökning- ar i riksgäldskontorets utgifter för statsskuldens förräntning, vilka — efter avdrag av uppkommande minskningar å vissa i statsverkspropositionen upptagna ränteanslag — beräknades uppgå till i runt tal 805,000 kronor. Den sammanlagda utgiftsökningen under rubriken »Räntor å stats- skulden m. m.» skulle följaktligen utgöra 7,327,000 kronor.

Inkomsttiteln »Diverse inkomster» borde i överensstämmelse med vad så- lunda förordats minskas med 3,190,000 kronor och syntes kunna beräknas till 4,425,000 kronor.

Enligt de nu återgivna beräkningarna skulle, om det bortsåges såväl från besparingen till följd av de ändrade bestämmelserna angående dyrtids- tilläggen som ock från det å riksgäldskontorets förvaltning uppkomman- de överskottet, bristen i allmänna skattebudgeten uppgå till omkring 25 miljoner kronor. De minskade utgifterna för dyrtidstilläggen ävensom sagda överskott nedbragte det belopp, för vilket täckning nu erfordrades, till i runt tal 20 miljoner kronor.

Här vore icke inräknat det föreslagna anslaget å 15 miljoner kronor till stödlån åt jordbrukare. Ehuru departementschefen med hänsyn till de ovissa framtidsutsikterna och de svårigheter, som kunde väntas möta för uppgörande av nästa statsreglering, funne det eljest böra i stort sett undvikas, att besparade kapitaltillgångar anlätades för att finansiera det nu föreliggande budgetförslaget, hade departementschefen dock, i betraktande av den tillfälliga karaktären av ifrågavarande anslag, ansett sig kunna tillstyrka, att fonderade medel toges i anspråk för att bereda täckning för denna utgift. Härvid syntes endast kunna ifrågakomma att anlita fonden för statsskuldens amortering. Beträffande denna fonds ställning har erinrats om följande:

»Vid ingången av innevarande budgetår hade fonden en behållning av 63.05 miljoner kronor. Avsättningen till fonden har i löpande riksstat beräknats uppgå till 27.24 miljoner kronor. Enligt beslut av 1931 års riksdag skola under budgetåret 1931/1932 av fonden tagas i anspråk dels 16.96 miljoner kronor för riksstatens inkomstsida, dels 0.23 miljon kronor för täckande av vissa lånemedelsförluster. Till förstärkning av de för arbetslöshetens bekämpande för innevarande budgetår anvisade medlen har vidare årets riksdag efter förslag av Kungl. Maj:t beviljat ett belopp av 15 miljoner kronor, för vilket täckning beretts ur fonden. Vid en avsättning till fonden under innevarande budgetår med det i riksstaten upptagna beloppet skulle fondens behållning vid nästkommande budgetårsskifte uppgå till 58.10 miljoner kronor.

För budgetåret 1932/1933 skulle enligt Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag avsättningen till fonden begränsas till i runt tal 4 miljoner kronor. Fondens behållning skulle följaktligen stiga till 62.10 miljoner kronor. Härifrån skola emellertid avgå dels för nedskrivning av statens järnvägars lånekapital i enlighet med den av 1929 års riksdag beslutade planen ett belopp av 2.60 miljoner kronor, dels ock för budgetens inkomstsida ett belopp av 5 miljoner kronor, motsvarande den föreslagna och numera av riksdagen beslutade avsättningen till fonden för mötande av förluster å aktiebolaget Kreditkassan. I huvudsaklig anslutning till en av 1931 års lånemedelsrevision framlagd plan har Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen vidare föreslagit riksdagen besluta, att för nedskrivning av det i statens produktiva fonder nedlagda lånemedelskapitalet ävensom för täckande av förluster å lånemedelskapital skall av fonden användas ett belopp av 27.53 miljoner kronor. I det numera inträdda läget kan det ifrågasättas, huruvida icke med den slutliga prövningen av lånemedelsrevisionens förslag bör anstå. Jag förutsätter emellertid, att denna synpunkt kommer att beaktas vid ärendets behandling inom vederbörande riksdagsutskott. Därest ifrågavarande avskrivningsåtgärder icke vidtagas, skulle vid bifall till vad jag i övrigt föreslagit beträffande dispositionen av fondens tillgångar ett belopp av 54.50 miljoner kronor komma att kvarstå i fonden vid nästa budgetårs utgång.»

Med hänsyn till ställningen å fonden har departementschefen funnit hinder icke böra möta, att för täckande av utgifterna för ifrågavarande stödlån ett belopp av 15 miljoner kronor tillföres budgeten ur fonden. Nyssnämnda belopp av 54.50 miljoner kronor skulle härigenom nedbringas till 39.50 miljoner kronor.

På sätt riksräkenskapsverket i sin förenämnda skrivelse den 29 april 1932 meddelat kunde, enligt vad departementschefen vidare anfört, å de s. k. rusdrycksmedelstitlarna under löpande budgetår beräknas uppkomma ett överskott av 4.80 miljoner kronor utöver dessa titlars i riksstaten beräknade avkastning. Till väsentlig del torde detta överskott vara att hänföra till de av årets riksdag beslutade skattehöjningarna beträffande vissa av hithörande titlar. Enligt gällande bestämmelser tillfördes överskottet amorteringsfonden. Då det i nuvarande budgetläge icke syntes lämpligt, att till fonden under innevarande budgetår avsattes större belopp än som i riksstaten beräknats, tillstyrkte departementschefen, att ifrågavarande överskott, avrundat till 5 miljoner kronor, toges i anspråk för det nu föreliggande budgetförslaget.

För budgetens balansering erfordrades härefter ett belopp av 15 miljoner kronor. Efter övertvägande av olika möjligheter har departementschefen funnit sig böra förorda, att detta belopp i sin helhet uttages genom en höjning av omsättningsskatten å spritdrycker. I enlighet härmed skulle inkomstiteln omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, vilken i riksstatsförslaget beräknats till 53 miljoner kronor, i stället uppföras i riksstaten med 68 miljoner kronor.

I överensstämmelse med vad sålunda av departementschefen anförts, har Kungl. Maj:t i förevarande proposition nr 261 föreslagit riksdagen att, med ändring av i statsverkspropositionen och, såvitt angår tullmedlen, i propositionen nr 59 framlagda förslag angående upptagande i riksstaten för budgetåret 1932/1933 av vissa inkomstitlar, i nämnda riksstat bland annat beräkna bevilningarna sålunda:

Inkomst- och förmögenhetsskatt	kronor	122,000,000
Extra inkomst- och förmögenhetsskatt	»	11,500,000
Stämpelmedel	»	45,000,000
Tullmedel	»	148,000,000
Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker ..	»	68,000,000
Postverket	»	13,500,000.

1:o.

Inkomst- och förmögenhetsskatten.

Denna inkomstitel har i riksstatsförslaget, under förutsättning av oförändrat procenttal, upptagits med 124 miljoner kronor.

Enligt vad som anförts i förenämnda proposition nr 261 hava emellertid sedermera verkställda beräkningar givit vid handen, att det under nu

inträdda förhållanden icke vore tillrådligt att bibehålla förevarande inkomstitel vid det i statsverkspropositionen beräknade beloppet. Det sammanlagda debiterade skattebeloppet syntes visserligen kunna beräknas komma att tämligen nära ansluta sig till det belopp, som enligt statsverkspropositionen legat till grund för beräkningen av inkomstillflödet å titeln. I nuvarande läge måste emellertid förutsättas, att inbetalningen av den debiterade skatten komme att lämna ett något sämre resultat än som tidigare varit anledning förmoda. Med hänsyn härtill hade departementschefen ansett försiktigheten bjuda att nedsätta det i riksstatsförslaget upptagna inkomstbeloppet med 2 miljoner kronor till 122 miljoner kronor.

Rörande utfallet av 1932 års taxeringar till inkomst- och förmögenhetsskatt har inom finansdepartementet före avlåtandet av omförmälda proposition upprättats följande promemoria:

»Efterföljande beräkningar äro i huvudsak grundade på särskilt infordrade uppgifter rörande utfallet av taxeringarna i de taxeringsdistrikt, där taxeringsarbetet hunnit avslutas vid medio av innevarande maj. För landsbygden föreligger härvid ett relativt betydande material. Jämväl för städerna hava uppgifter inkommit för ett avsevärt antal taxeringsdistrikt. För Stockholms stad föreligga emellertid ännu ej några motsvarande sammanräkningar rörande taxeringsresultaten. Ett antal i Stockholm taxerade bolag har dock underkastats särskild undersökning.

	Aktiebolag	Övriga
Beskattningsbart belopp, miljoner kronor:		
Stockholm	160	678
Göteborg	56	191
Malmö	18	91
Övriga städer med mer än 10,000 invånare	61	443
Städer med mindre än 10,000 invånare	16	179
Samtliga städer	311	1,582
Landsbygd	27	610
Gemensamt taxeringsdistrikt	—	18
Hela riket	338	2,210
Beräknad skatteprocent i medeltal (under förutsättning att inkomst- och förmögenhetsskatten skall utgå med 145 procent å skattens grundbelopp) ...	6 %	5.15 %
Uträknad skatt miljoner kronor	20.3	113.8
		134.1
Härav beräknas inflyta 91 procent eller miljoner kronor		122.»

Genom beslut, som riksdagen fattat i anslagsfrågor efter det propositionen nr 261 avlåtits, har skattebudgetens utgiftssida höjts med omkring 1.4 miljoner kronor utöver vad i propositionen beräknats. Enligt vad statsutskottet meddelat lär emellertid detta belopp komma att täckas genom att statsutskottet kommer att i fråga om statsverkets inkomster av statens affärsverksamhet samt diverse inkomster föreslå höjningar utöver i propositionen nr 261 upptagna belopp med omkring 1.4 miljoner kronor. Vid nu angivna förhållande saknar utskottet anledning föreslå någon ändring av det procenttal, efter vilket inkomst- och förmögenhetsskatten enligt statsverkspropositionen föreslagits skola utgå.

Utskottet har därför föreslagit, att inkomst- och förmögenhetsskatten skall utgå efter ett procenttal av 145. Med stöd av ovan införda, inom finansdepartementet upprättade promemoria rörande utfallet av 1932 års taxering, har utskottet ansett sig kunna för nästa budgetår beräkna, att i inkomst- och förmögenhetsskatt skall inflyta ett belopp av 122 miljoner kronor.

Utskottet hemställer följaktligen,

A) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag angående skatteprocenten, besluta, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1932 skall utgå med 145 procent av de i 18 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgade grundbelopp;

B) att inkomst- och förmögenhetsskatten måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 122,000,000.

2:o.

Extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Riksdagen har numera på hemställan av bevillningsutskottet bifallit propositionen nr 33 med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt. Mot det i propositionen nr 261 framställda förslaget att upptaga denna inkomstitel till 11.5 miljoner kronor har utskottet icke något att erinra. Utskottet hemställer därför,

att i riksstaten för budgetåret 1932/1933 måtte under egentliga statsinkomster, skatter, upptagas följande inkomstitel sålunda:

extra inkomst- och förmögenhetsskatten, *bevillning* kronor 11,500,000.

3:o.

Utjämningskatten.

Kungl. Maj:ts förslag angående beräkning av utjämningskatten har ej givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

att utjämningskatten måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 4,100,000.

4:o.

Utskiftningsskatten.

Utskottet, som saknat anledning att frångå den av Kungl. Maj:t föreslagna beräkningen, får hemställa,

att utskiftningsskatten måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 100,000.

5:o.

Bevillningsavgifterna för särskilda förmåner och rättigheter.

I likhet med vad Kungl. Maj:t föreslagit får utskottet hemställa,

att bevillningsavgifterna för särskilda förmåner och rättigheter måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 500,000.

6:o.

Stämpelmedlen.

Inkomsttiteln stämpelmedel har, såsom framgår av det föregående, i riksstatsförslaget upptagits med 48 miljoner kronor men i propositionen nr 261 föreslagits skola nedsättas till 45 miljoner kronor.

Utskottet, som icke har något att erinra mot sistnämnda beräkning, hemställer,

att stämpelmedlen måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 45,000,000.

7:o.

Automobilskattemedlen.

Denna inkomsttitel har i riksstatsförslaget uppförts med 80 miljoner kronor, varvid räknats med att av Kungl. Maj:t förebådade förslag till ändringar i automobilbeskattningen skulle inbringa omkring 15 miljoner kronor. Ifrågavarande förslag hava sedermera i huvudsak godkänts av riksdagen. Under erinran härom och då enligt uppgift från finansdepartementet anledning icke kan anses förefinnas att beräkna automobilskattemedlen till lägre belopp än som skett i riksstatsförslaget, hemställer utskottet,

att automobilskattemedlen måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 80,000,000.

8:o.

Tullmedlen.

I statsverkspropositionen har, såsom ovan nämnts, förevarande inkomsttitel beräknats till 150 miljoner kronor. Sedermera har i propositionen nr 59 angående tilläggstullar föreslagits, att tullmedlen i stället skola uppföras med 152 miljoner kronor.

Enligt vad i propositionen nr 261 upplysts, har generaltulldirektören i sin under maj månad till chefen för finansdepartementet avlämnade uppgift räknat med en nettouppbörd, fränsett tilläggstullarna, av 133 miljoner kronor under framhållande av att detta icke vore mera än ett antagande men ett antagande, som hade åtskilliga skäl för sig. Den uppörd av tullmedel under budgetåret 1932/1933, som vore att hänföra till tilläggstullarna, har generaltulldirektören trots sig icke böra upptaga till högre belopp än 12 miljoner kronor eller, med en något mera optimistisk beräkning, möjligen 15 miljoner kronor. Med dessa utgångspunkter har generaltulldirektören — under förutsättning att inga nya mera ingripande importregleringsåtgärder komme att vidtagas samt med utgångspunkt från nu gällande ordinarie tullar och tilläggstullar — ansett nettouppbörderna av tullmedel under budgetåret 1932/1933 kunna approximativt uppskattas till 148 miljoner

kronor. Denna slutsiffra har chefen för finansdepartementet funnit sig kunna godtaga.

Då icke heller utskottet funnit anledning till erinran mot nämnda beräkning, hemställer utskottet,

att tullmedlen måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 148,000,000.

9:o.

Accis å silke.

I riksstatsförslaget har upptagits en inkomsttitel »acciser på vissa varor», beräknad till 3 miljoner kronor. På sätt framgår av den tidigare lämnade redogörelsen har emellertid i propositionen nr 61 föreslagits, att i stället skall upptagas en inkomsttitel med beteckning »accis å silke» å 1 miljon kronor.

Med tillstyrkande av sistnämnda förslag hemställer utskottet,

att i riksstaten för budgetåret 1932/1933 måtte under egentliga statsinkomster, skatter, upptagas följande inkomsttitel sålunda:

accis å silke, *bevillning* kronor 1,000,000.

10:o.

Tobaksskatten.

Under erinran att riksdagen bifallit den skattehöjning å tobaksvaror, vars genomförande utgjort förutsättning för den i riksstatsförslaget gjorda beräkningen av tobaksskatten, hemställer utskottet, som icke har något att invända mot Kungl. Maj:ts förslag,

att tobaksskatten måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 70,000,000.

11:o.

Brännvinstillverkningskatten.

Utskottet, som saknat anledning frågå den av Kungl. Maj:t föreslagna beräkningen, får hemställa,

att brännvinstillverkningskatten måtte för budget-
året 1932/1933 beräknas till kronor 16,200,000.

12:o.

Rusdrycksförsäljningsmedlen.

Mot den av Kungl. Maj:t föreslagna beräkningen av rusdrycksförsäljningsmedlen har utskottet ej funnit anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

att rusdrycksförsäljningsmedlen måtte för budget-
året 1932/1933 beräknas sålunda:

Rusdrycksförsäljningsmedel:

Partihandelsbolag	kronor 12,000,000.
Detaljhandelsbolag	» 22,000,000.

13:o.

Omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker.

Såsom förut erinrats, har Kungl. Maj:t i proposition nr 30 förelagt riksdagen förslag angående höjning av omsättningsskatten å spritdrycker, vilket förslag av riksdagen bifallits för tiden intill utgången av löpande budgetår. I sitt i ärendet avgivna, av riksdagen godkända betänkande, nr 1, uttalade bevillningsutskottet, att utskottet med hänsyn till de ändrade förhållanden, som kunde uppkomma rörande behovet av skattemedel för nästkommande budgetår, icke hade ansett sig för det dåvarande böra fatta beslut angående omsättnings- och utskänkningsskatten under nästa budgetår. I enlighet med riksdagens beslut utgår ifrågovarande skatt för närvarande med dels en fast grundavgift av 60 öre per liter försålda spritdrycker, dels ock 55 procent å det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid detaljhandelsbolagens inköp av dryckerna i buteljerat skick.

I propositionen nr 261 har, på sätt ovan omnämnts, förordats, att ett för budgetens balansering erforderligt belopp av 15 miljoner kronor i sin hel-

het uttages genom att omsättningsskatten å spritdrycker höjes. Med ledning av inom kontrollstyrelsen verkställda beräkningar har föredragande departementschefen kommit till den slutsatsen, att berörda skattesatser borde för ernående av nämnda merinkomst höjas, grundavgiften från 60 öre till 1 krona för liter och den procentuella avgiften från 55 till 60 procent. Särskild proposition om ändring i nu angiven riktning av Kungl. Maj:ts förslag angående omsättnings- och utskänkningskatten för nästa budgetår syntes icke behöva avlätas till riksdagen utan ansåge sig departementschefen med hänsyn till bevillningsutskottets nyss återgivna uttalande hava anledning förutsätta, att utskottet vid behandling av förslaget, i vad detsamma avsåge tiden 1 juli 1932—30 juni 1933, vidtog de ändringar, som i enlighet med vad sålunda anförts påkallades i det riksdagen förelagda författningsförslaget.

Departementschefen har alltså föreslagit, att omsättnings- och utskänkningskatten å spritdrycker i riksstaten för nästkommande budgetår uppföres med 68 miljoner kronor.

I enlighet med förslag av bevillningsutskottet i betänkande nr 53 har riksdagen numera beslutat den av departementschefen förordade skattehöjningen för nästa budgetår. Under erinran härom och då utskottet icke haft något att invända mot den av departementschefen under sådan förutsättning gjorda beräkningen av ifrågavarande inkomsttitel, hemställer utskottet,

att omsättnings- och utskänkningskatten å spritdrycker måtte för budgetåret 1932/
1933 beräknas till kronor 68,000,000.

14:o.

Maltskatten.

På sätt av det föregående framgår har det för årets riksdag framlagda förslaget om höjning av maltskatten blivit av riksdagen bifallet. Inkomsten av denna skatt, efter genomförande av den föreslagna höjningen, har i statsverkspropositionen beräknats till 22 miljoner kronor. Utskottet hemställer i överensstämmelse härmed,

att maltskatten måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 22,000,000.

15:o.

Postverket (överskott).

Mot den av Kungl. Maj:t i proposition nr 261 föreslagna beräkningen av överskottet å postverket har utskottet ej funnit anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

att överskottet å postverket måtte för budgetåret 1932/1933 beräknas till kronor 13,500,000.

Stockholm den 11 juni 1932.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bärge, Örne, Boman, Björnsson, Wohlin, Åström, Jönsson i Slätåker, Jönsson i Boa, Olsson i Ramsta, Olsson i Golvvasta, Olsson i Gävle, Nilsson i Hörby, Andersson i Boda, Larsson i Örbyhus, Ericson i Boxholm, Werner, Johansson i Krogstorp och Larson i Tönnersa.
